

Reisebrev fra Geonor-konferansen i Mo i Rana, 30-31 januar 2014

Konferansen hadde en myk start der vi ble servert en bedre lunsj ved Meyergården Hotell Mo i Rana. Der kom vi i kontakt med trivelige meddeltakere. Blant annet fikk vi en prat med ei frisk dame fra Sverige som representerte Raw Materials Group. Etter en stund måtte hun gå for å gjøre siste finish på sitt fremlegg under konferansen. Deretter dukket det opp en interessant herremann som representerte forum for Natur og Friluftsliv i Nordland. Da kom vi raskt inn på spørsmål rundt gruvevirksomhet og miljø. Dette var et tema som skulle prege konferansen sammen med andre aktuelle tema som omhandlet utvikling av de geologiske ressursene i nordområdene. Med dette fikk vi en god start på konferansen i Mo i Rana.

Første dag av konferansen ble innledet med et innlegg av statssekretær Eirik Lae Solberg, representant fra Nærings og handelsdepartementet. Hans fremlegg omhandlet hvordan den nye regjeringen vil følge opp mineralstrategien. Han ga klar beskjed om at behandlingsprosessen av søknader for leting og prøvetaking etter geologiske ressurser, skal effektiviseres. Det ble også gitt konkrete svar under paneldebatt senere på dagen. Det var tydelig at flere av konferansens deltagere var positiv til dette og den politiske strategien til den nye regjeringen. Første dag ble avsluttet med en bedre middag ved Nordland Teater. Der fikk vi mulighet til å sette oss ned og snakke med representanter fra ulike bedrifter og verv.

Under andre dag av konferansen ble det holdt foredrag som tok for seg temaer som «hvilke utfordringer står næringen ovenfor» og «utfordringer og muligheter for kommunene». Et av innleggene var av ordfører Dag Brustind fra Ibestad kommune. Han la frem en annen vinkling på gruve næringen, enn den man vanligvis forholder seg til. Her er det kommunen selv som vurderer å få i gang et gruve prosjekt i kommunen, hvor lokalbefolkningen også er med å bidra til at et slikt prosjekt muligens skal kunne gjennomføres. De ser dette som en mulighet til å skape arbeidsplasser i nærmiljøet. Ordføreren i Tana hadde også et innlegg angående gruvedrift og verdiskapning for lokalsamfunnet.

Olov Boman snakket om Urban mining, som gruve- og metallindustrikonsernet Boliden driver med i tillegg til gruvedrift. Det bygger på gjenvinning av metaller, som befinner seg i all teknologien vi benytter oss av i dag. Med en verden med økende velstand og forbruk er dette et høyaktuelt tema. Det var spennende å høre hvordan selskapet jobbet med akkurat denne problemstillingen og hvilke utfordringer som ligger i å skaffe seg tilgangen til gjenvinnbar teknologi.

Det ble også snakket om forskningsbehov for fremtidens mineralindustri. Det kom også flere innspill fra salen begge dager angående forskning. Det er tydelig at næringen mener at det er behov for mere forskning på det aktuelle området. Det blir spennende å se hva fremtiden bringer.

Konferansen i Mo i Rana ble avsluttet med lunsj på Meyer gården og etter dette var det valgfri ekskursjon til Helgeland offshore, Nasjonalbiblioteket eller Rana Gruber. Omvisning og besøk i Rana Gruber var veldig givende. Det er ikke hver dag vi studenter får muligheten til å besøke en ekte malm-gruve. Rana Gruber er en av Norges største gruver i drift. Der produseres det malm fra dagen, og under jorden ved hjelp av kontinuerlige skiveras (sub level caving) samt malm fra oppfaringsområdene. De jobber i dag mot å øke produksjonen, og har de seneste årene hatt en årlig produksjons stigning på 15% fra år til år. Rana Gruber befinner seg i en kommune som har en lang bergverksindustri. Så lenge malmprisen og kostnadene av produksjon utvikler seg i positiv retning for bedriften vil nok Rana Gruber vedvare som en hjørnesteinsbedrift på Helgeland, og godt er det!

Figure 1: Dette bildet er fra det nederste nivået i gruva, ved siden av det underjordiske knuserommet. Dumperne henter massen fra ulike sjakter som går opp til produksjonsnivåene, som blir fylt opp etterhvert som lasterne i produksjonsfeltet fyller de ulike sjaktene.

Figure 2: For å kunne transportere massen opp til siloen på en effektiv og sikker måte blir malmen knust ned i mindre biter ved hjelp av en kjefteknuser. Produksjonen går dag og natt, hele året rundt.

Av andre interessante finurligheter ligger også Nasjonalbibliotekets hoved arkiv i store fjellhaller i Mo i Rana Kommune, som er lukket for allmennheten. Deres hovedutfordring er å bevare norsk kultur i form av tekst, bilde og lyd og jobber aktivt med en 1000 års horisont. De driver i dag å digitaliserer alt av trykte aviser, bøker og hefter fra tidenes morgen til nåtid. Massen av skrifter er så stor at med "reserven" gir dem en driftstid på 30 år før de nærmer seg 100 % digitalisering. Da vi var der drev de skanning av en avis fra året 1776! I tillegg er NRKs radioarkiv og fjernsyn påbegynt for digitalisering. Dette er en kamp mot klokken siden de ulike videorullene korrupperer seg selv over tid.

I alt var det en veldig attraktiv konferanse med politiske debatter, faglige foredrag og oppsummeringer, samt andre presentasjoner av ulike prosjekter og bedrifter. Fra ulike spekter av industrien representert av fra offentlige instanser som kommune, fylket og staten samt bedrifter og organisasjoner.